

Vlom v trgovino. Neznanci so vlomili skozi nasilno razširjeno mrežo na oknu v Breznem ob Dravi v trgovino trgovca Pavla Pinterič. Odnegli so raznega blaga za tri tisoč Din.

Pod vlak se je vrgel pred postajo Hajdina Franc Tomažič, 69 letni krojač iz Ptuja. Vzrok samomora je beda.

Nasilen dežnikar in brusač. V št. Vidu pri Ptuj je dobil zatočišče na šklednju dežnikar in brusač Filip Čeh. V pijanosti je nadlegoval mimoidoče vaščane. Ker so bili vsi opomini, naj bo miren, zaman, je dobil občinski tajnik od župana nalog, da nemirneža in zmerjača spravi v sosedno občino. Tajnik se je podal k Čehu in je zahteval od njega dokumente. Pozvani se ni zmenil za tajnikovo zahtevo in radi tega so poklicali na pomoč žandarje. Ko sta se orožnika pojavila v šklednju, kamor se je potegnil Čeh, je ta naravnost pobesnel. Naenkrat je potegnil nož in se je zabodel v vrat. Z zvevajočo rano so brusača spravili v ptujsko bolnico, kjer upajo, da ga bodo ohranili pri življenju.

Roparski napad brez plena. Danijel Car, 47 letni gostilničar iz Slov. Bistrice se je peljal na kolesu v Celje. Med potjo so ga napadli neznanci in zahtevali od njega denar. Car je padel s kolesa ter si zlomil desno roko. Na tleh ležečemu so preiskali vse žepke. Ker niso našli pri njem denarja, so ga pustili in zginili. Pozneje so Carja oddali v celjsko bolnico.

Naplavljeno truplo samomorilca. Pri št. Janžu na Dravskem polju je naplavila Drava truplo Franca Kranarja, ki je skočil v Mariboru dne 7. avgusta v vodo z dravske brvi v samomorilnem namenu.

Pijani fantje streljali na dve ženski. — Krvava dejanja se po deželi žalibog vedno bolj množijo. Dne 11. avgusta zvečer je bil izvršen v Turškem vrhu v Halozah napad, pri katerem je napadlo deset pijanih fantov dve ženski in na nju streljalo. Le slučaj je, da nista obe napadeni bili zadeti smrtno. O poteku vse obsodbe vrednega zločina nam poročajo to-le: 56-letna posestnica Marija Kukec s Turškega vrha se je vračala proti večeru s svojo omoženo hčerko Julijano Kokot z njive

proti domu. Na odprti cesti jima je prišlo nasproti kakih deset fantov. Brez vsakega povoda so začeli pijanci ženski izživati in so slednjič na revni streljali. Posestnico Kukec je zadela krogla v levo nogo, njeno hčerko pa kar tri. Na klice napadenih so se lopovi razkropili. Obe ranjeni so oddali v bolnico, napadalec zasledujejo orožniki.

Ga izropali in vrgli na ogenj. Da bi si poiskal zaslužek na drugi strani Gorjancev, se je podal na pot Jožef Srebrnjak, 55 letni zidar in posestnik iz V. Roj pri št. Jerneju na Dolenjskem. Po pešpoti je prišel blizu majhne cerkvice na vrhu Gorjancev. Zapazil je ogenj, ob katerem sta stala dva našemljena in s karabinkama oborožena vojaka in ena prebolečena ženska, ki je bila najbrž moški. Srebrnjak se je približal ognju in prosil, če bi si smel prižgati cigareto. Trojica ga je prišla, mu odvzela 40 Din, katere je imel pri sebi, ga zvezala, vrgla na ogenj in zginila. Z zadnjimi močmi ter ves opečen se je Srebrnjak privlekel do bližnje vasi Vodenice, odkoder so ga odpeljali k zdravniku v Kostanjevico, ki je odredil prevoz v bolnico. Srebrnjakove opekline so zelo resnega značaja.

Izpred sodišča.

Za krvavo dejanje 15 let ječe. V Mariboru je bil 11. avgusta obsojen na 15 let ječe 47letni mesarski pomočnik Ferdinand Knapič. Ozadje obsodbe je krvav zločin, katerega je zagrešil obsojeni 12. februarja na dravskem mostu v Mariboru nad 45letno Terezijo Konrad. Obtožnica je navajala, da se je pustila zavarovati pri mariborski »Samopomoči« za 22.000 Din obsojenčeva mati Ana Knapič. Ker ni mogla izpolnjevati zavarovalnih obveznosti, je odstopila polico Tereziji Konrad, s katero sta si bili dobri. Konradova je plačevala redno obveznosti. Po smrti Knapičeve leta 1934 je dobila Konradova celo posmrtnino izplačano. Med Konradovo, Ferdinandom Knapičem in njegovo sestro je obstojal dogovor, da bo Ana Konrad po materni smrti izplačala Ferdinandu in njegovi sestri vsakemu po

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

3000 Din. Ker tega ni storila, je prišlo do tožbe, katero je Konradova dobila. Radi navedenih vzrokov je kuhal Ferd. Knapič na Konradovo jezó in je iskal priliko, da bi se nad njo maščeval. Dne 12. februarja je že na vse zgodaj popival po mariborskih krčmah in prežal na svojo nasprotnico. Krog 12. ure predpoldne jo je pričakal na glavnem mostu in jo je vpričo občinstva zaklal z osmimi zabodljaji z nožem.

Obsojen, ker je sleparil s hranilnimi knjižicami. V Ljubljani je bila 14. avgusta razglašena obsodba nad Jožefom Grašekom radi zločina prevare s hranilnimi knjižicami v 205 slučajih, dalje radi prestopka oderuštva in radi zločina ponarejanja domačih listin na skupno kazen treh in pol leta robije. V kazni se mu všteje preiskovalni zapor od 21. novembra 1935 naprej.

Slovenska Krajina.

Sobota. V torek 11. avgusta se je vršil v Martinišču redni občni zbor Slovenskega kat. akad. društva »Zavednost«. Občni zbor je trajal skoraj do 14. ure. Za predsednika društva je bil izvoljen g. Berden Pavel, ki se radi zaposlenosti občnega zbora ni udeležil. Bilo je precej ostre, brezplodne debate. Duhovi so vedno najbolj razburili, ko pride na dnevni red časopisje. Pa že dajte enkrat to zadevo ad acta! Sofizem gor, sofizem dol. Ta občni zbor je pokazal, da se Klub prekmurskih akademikov zelo moti, če misli, da se bo »Zavednost« cepila v borbi proti komunistom.

Turnišče. V naši fari se je spet zbudila nalezljiva bolezen takozvana škrlatinka, ki je že par let mirovala.

mešča mleko od krav. Domačini krijejo svoje potrebe na mleku iz teh dreves. Iz drevesa pridobljeno mleko lahko stoji osem tednov, ne da bi se skisalo. Če pa postane kislo, se spremeni v vosek, iz katerega izdelujejo sveče.

Napovedovalcu bodočnosti Kalchasu

je bilo prerokovano, da bo ob gotovi uri umrl. Ko je ta ura prišla, je še živel. Tako se je veselil te lažiprerokbe, svojega tovariša, da je radi smeha tekom par minut umrl.

Izplif za kovaškega mojstra.

V starih časih je bil to nekaterih krajih običaj, da je bil proglašen za kovaškega mojstra oni pomočnik, ki je zgo-

pravil tak plot, da ne prideta skup. — Če vzame Ravnjak mojo Lenčko, ti bom kak stotak še navrgel.

Zdaj je preudarjal cigan.

»Velja,« je dejal čez čas; »naj bo!«

Iztegnil je obe roki, da mu je kmet naštel denar. Potem se je priklonil in rekel:

»Zdaj pojdem čez Kozjek pa jo bom morda mahnil na Maribor, da ji že tam stopim na rep.«

»Prav! Glej, da bom kmalu kaj čul o tebi — in tudi čutil, da si kaj opravil! Če boš ti name gledal, bom tudi jaz nate; na škodi ti ne bo.«

Ko se je cigan že precej oddaljil od Osojnika, se je zahehetal:

»Osel stari, misliš, da ti bom jaz za osla!... Ampak imenitno mi je posvetil. Zdaj ju imam oba v kleščah: Osojnika in Ravnjaka. Bom videl, kje se bo dalo več zaslužiti.«

Ko je cigan odšel, se je Osojniku obraz razjasnil in lotil se je novih načrtov. Zelel si je Ravnjaka za zeta, pa ne zaradi tega, ker bi hotel hčerki dobro, ampak zato, ker si je na tak način hotel pridobiti najveljavnejšega in najbogatejšega kmeta na Bistrici. Z vsemi silami je hotel to doseči.

Pred Sinsvetimi so bile na Bistrici občinske volitve in tudi Ravnjak je bil izvoljen. Še v sanjah pa mu ne bi bilo prišlo na misel, da bodo njega — najmlajšega — izbrali za župana. Toda Osojnik se je trudil na vse kriplje, od hiše do hiše je hodil, nago-

varjal, obljubljal, celo grozil — in je res nabral veliko večino za Ravnjaka. Seveda je računal po svoje in zase. Na vsak način si je zaslužil Ravnjakovo hvaležnost. Ravnjak pa, ki županskih poslov ni bil vešč, bo tudi moral večkrat k Osojniku na dom to in ono vpraševati; obilno delo ga bo tudi odvracalo od zaljubljenih muh, po vrh ga bo kot župana moralo biti še bolj sram, da bi si ciganko obesil za ženo.

Ravnjak, ki je bil županske časti zelo vesel, je res ob vsaki priliki kazal Osojniku svojo hvaležnost, češče je prihajal na Osoje, z Lenčko se je prijazno menil, celo šalil se je z njo, skrbno pa se je izogibal vsake besede, ki bi ga bila zavezala. S svojim srcem je bil pri Pavli, čeprav jo je zelo redko obiskoval in še niti enkrat ni imel prilike, da bi bil na samem z njo govoril. Včasih ji je napisal kako pristrčno pisemce.

Osojnik pa je bil židane volje, kakor da so se mu vse skrbi skadile, čeprav o ciganskem poglavarju ničesar ni slišal in tudi drugače ni bilo čutiti, da je ta kaj opravil.

IX.

Odkar je Urška vpregla »mojstra Smolo« v zakonski jarem, se mu je življenje vse obrnilo. V njegovi koči je bil zdaj red kakor še nikoli prej. V skrinji ni bilo več raznih skled in kotličkov, ampak lepo zložena in očejena obleka; ura na steni je imela

Turnišče. Naš g. dekan Jerič Ivan je odšel te dni na počitnice v Italijo. Doma ga nadomešča g. kaplan novomašnik in brat g. Jerič Mihael.

Strehovci. Novo sv. mašo bo služil g. Bojnec Engelbert iz kapucinskega reda dne 6. septembra v Bogojini. G. novomašniku iz arca čestitam!

Sv. Sebeščan. Naša cerkev je zelo potrebna popravila, pa smo siromašni in sami težko nosimo stroške. Patron naši cerkvi je verski sklad. Po dolgem čakanju je banovina rešila našo prošnjo in nam nakazala 2000 Din podpore. Druga prošnja za podporo še ni rešena in zato bomo pač začeli s popravili še le spomladi.

Lendava. Naše mesto se sedaj tudi uradno naziva le Lendava, ne pa več Dolnja Lendava in zdaj imamo samo lendavski srez. Tako je določil naš notranji minister. Torej če ni Dolnje, je nepotrebna tudi Gornja Lendava, ko pa ta kraj naše ljudstvo naziva tako lepo samo Grad. Tudi Murska Sobota je nepotrebna, naše ljudstvo naziva kraj le s Soboto. Prosimo naše ministre, poslance in banske svetnike, da spremenijo imena Murska Sobota v Sobota, Gornja Lendava v Grad, Kančevci v Sv. Benedikt, Pečarjevci v Sv. Sebastijan, kakor so se ti kraji od nekdaj imenovali in kakor jih narod še danes naziva.

Veliki Dolenci. Naš g. župnik Klekl se je vrnil iz Ljubljane. Bolezen se ni nič zmanjšala. Službe ne more opravljati. Začasno je k nam imenovan

za pomoč letošnji novomašnik g. Gomboc Franc. G. župnik bo najbrž odšel na svoj dom, ker menda več ne bo mogel delati.

Črensovec. Na Srednji Bistrici je pred kratkim umrl g. Štimec Jurij, trgovec. Že več let je bolehal, pa bolezen je prenašal z Jobovo potrpežljivostjo. Strašno je shujšal zadnji čas, le kosti in kožo je imel. Pa kljub bolezni se je večkrat dal pripeljati v cerkev. Bil je večkrat previden. Bil je tudi odločen katoliški mož, ki sicer ni bil domačin, pa vendar ga je radi njegove poštenosti vse vzbujalo. Pokojni je stalno čital »Slov. gospodarja« in že dolgo prihaja naš list v to katoliško družino. Naj sveti pokojnemu večna luč, preostalom naše sožalje.

Dobrovnik. Minulo nedeljo je bilo proščenje v Dobrovniku in obenem vrtna veselica, kjer je otvoril na novo gostilno Suš Ludvik. A na žalost veselica ni najboljša izpadla. Fantje so se stegli in je marsikateri odnesel udarce in bunke.

Naplavljeno truplo. Na veleposestvu grofa Zichy v Beltincih so našli v stranskem rokavu Mure pod grmovjem truplo 18—20 let starega moškega, kojega osebnosti niso mogli ugotoviti. Neznane je imel na sebi samo predpasnik, iz česar sklepajo, da je utonil pri kopanju. Mrtvi je najbrž iz Avstrije, ker v jugoslovanskem območju Mure ni v zadnjem času nikdo zmanjkal. Truplo so pokopali v Gornji Bistrici in so obvestili o najdbi avstrijske oblasti. Utopljenec je moral biti kake tri tedne v vodi.

mestljiva je vrzel, ki jo je naredila smrt te žene v Katoliški akciji, v Kat. prosvetnem društvu in sploh v javnem življenju v naši župniji — res v malem, slabotnem telesu je bivala velika duša. Bila je vedno naročnica vseh naših političnih, gospodarskih in verskih listov, iz katerih je črpala svoje globoko znanje in moč za javno delo in delo v družini. Počivajte v miru tam med tujci, draga Zefa, v duhu ostanete pri nas. Poskusiti hočemo Vam slediti v Vašem delu za Boga in domovino. V tem naj obstoji naša hvaležnost.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Žalostno so zadoneli naši zvonovi in naznanili tužno vest, da je nehalo biti še mlado srce komaj 22 let stare Veronike Zugman, kmetske hčere iz Zamarkov. Neusmiljena bolezen jetika ji je pretrgala nit njene mladega življenja. Skozi dve leti njene bolezni in trpljenja je vedno upala in iskala pomoči za zdravje, da bi bila spet v oporo in pomoč svojemu očetu in nadomestila že pred štirimi leti umrlo mater. Usoda te je ločila od tvojih: očeta, sestre in bratov in te za vedno presečila k tvoji mami in pred šestimi leti umrli sestrici. Pogreb je bil dne 10. avgusta ob obilni udeležbi občinstva, posebno mladine, ki je z venci in šopki na zadnji poti spremljala drago rajno in okrasila njen še prezgodnji grob. S solzami smo se ločili od groba. Bodi Ti lahka zemljica, očetu, sestri in bratom naše sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukaj je mirno v Gospodu zaspala Alojzija Ferenc, 77 letna posestnica in kovačeva žena na Jamni pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Njena bolezen, katero je vdano v voljo božjo prenašala, je trpela celih 18 mesecev. Svetila ji večna luč!

Loka pri Zidanem mestu. Za tukajšnje domačine ni to nič novega, manj znano pa je našim prijateljem po drugih krajih, kar tu pišemo. Umrl je Gašpar Medved, zadnji od tistih, ki so leta 1903 tu ustanovili Slov. katoliško izobraževalno društvo. Umrl je Alojz Železnik, daleč znani gostilničar na Slapu. Umrli so Pavlina Vihernik, veliko let zvesta in skrbna gospodinja v župnišču; s svojo pridnostjo, skromnostjo in požnostjo lep zgled cel okolič, modra svetovalka v gospodinjstvih rečeh.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Strašna nesreča je zadela rodbino Očkerlovih na Gornjem Hlapju. Na potu na Slovenski tabor v Mariboru dne 9. avgusta je bila povožena od avtomobila ugledna in znana gospodinja Jožefa Očkerl. Pokopali smo jo v petek, dne 14. avgusta na pobrežkem pokopališču. Če kdo, pokojna gotovo zasluži, da se je spomnimo v njenem ljubem »Slov. gospodarju«. Bila je ne samo odlična gospodinja in skrbna mati, ki je kot dolgoletna vdova najlepše vzgojila svoje tri sinove in hčerko, sedaj omoženo z uglednim in znanim g. Lilekom v St. Ilju

v Slov. goricah, v najlepšem redu vodila gospodarstvo v hudih dneh svetovne vojne in v letih po vojni, ampak bila je pokojna tudi vzor verne in narodno najbolj zavedne in izobražene žene v naši župniji. Njeno navdušenje za Jugoslavijo že v dneh deklaracije in pozneje v dneh revolucije in postanka naše nove domovine je prišlo že v pregovor. Bila in stala je odločno v dejanju in govoru na braniku narodnih pravic tudi v najhujših časih. Zato jo je tudi vse spoštovalo in ljubilo, nasprotnikov ni mela drugih, kakor one, ki so bili proti novi svobodni domovini. Nenado-

nova kazalca, čevlarsko orodje je bilo v svojem kraju razobešeno, čevlji so bili pod klopjo razvrščeni, usnje je ležalo v kotu pod stopnjicami, okna so bila svetla in čista, miza in stoli pomiti in obrisani. Zunaj okoli je bil nov plot, v hlevu je stala rejena krava, pod streho je bilo sena do vrha.

Najbolj pa se je izpremenil čevlarski stol. Ni več ležal ko bolnik na tleh in molil edini dve nogi v viš, ampak je stal trdno na tleh, kakor je prav tako; na njem pa je čepel »mojster Smola«, pa ne le po četrto ure vsak mesec, temveč vsak teden po šest dni, od ranega jutra do poznega večera, kakor je prav tako. »Tička« je dejala, da svojega moža nikakor neče kaj siliti, ampak da mu pušča čisto prosto voljo; zaradi ljubeča reda pa mora biti pri hiši vse na svojem mestu, čevlar pa je na svojem mestu tedaj, ako sedi na svojem stolu. Ali nikar, da bi si ona upala, njemu, svojemu možu, kaj oporekati — Bog varuj, kajti gospodar pri hiši je vedno mož! —, le tega ne more trpeti, da bi tuji ljudje v njuni koči hranjevali svojo obutev, naj si bo staro, ki je v popravilu, ali novo, ki so si jo naročili. Naj se navadijo, da pridejo po stare čevlje vsako krat že po dveh dneh, po nove pa v enem tednu!

Tudi tega ni mogla od svojega Cencija zahtevati — menda vendar ne! —, da bi poleg svojega težavnega dela imel še skrb z denarjem; ljudje itak ne plačajo radi in zato bo pač ona, Urška, prevzela te

sitnosti in bo ona sprejemala ves denar ter ga na varno zaklepala, da tatovom ne pride v pest, ključ pa bo vedno pri sebi nosila, da se kje ne izgubi.

O, nikakor ne, da bi ga hotela spraviti pod svojo komando in mu vzeti kakršnekoli gospodarske pravice — kajti hlače naj nosi mož! —; tega pa ji ne sme braniti, da ga reši te ali one skrbi in mu s tem življenje olajša in oslajša, kakor je najbolj mogoče. Nje pa, je dejala, z ničimer ne more bolj razveseliti, kakor če vsak, prav vsak dan enkrat zapiska na svojo trobento; naj se čuje naokrog, da bodo vedeli, da je Cencij doma in da čaka naročnikov in plačnikov.

Take in podobne ženine ljubeznivosti niso bile Cenciju nič kaj všeč. Toda Urška je dobro kuhala, lepo vse čedila, pridno gospodinjala, skrbela njemu za obleko, sebi pa tudi, da je bila ob nedeljah vsa živo pisana, dobre volje je bila zmerom, z neprestanim klepetanjem je pregnala iz hiše ves dolg čas — in tako ni ostalo novo pečenemu zakoncu nič drugega: požrl je s temi prijetnostmi še one manj prijetne ljubeznivosti.

Čeprav so ljudje vse drugače prerokovali, je mlademu paru sonce sreče stanovitno sijalo. Edino tedaj, kadar je Cencija prevzelo hrepenenje po zlati vinski kapljici, tedaj se je jel kisati, kajti njegova »tička« je bila pravi pravcati finančni minister in njena blagajna prava pravcata državna blagajna: v njo je šlo vse, iz nje pa ni prišlo nič. (Dalje sledi.)

tovil konjsko podkev kar na oko. Konja, za katerega je delal podkev, so samo dvakrat peljali mimo kovačnice. Čeravno je na nebu na

milijone zvezd,

jih rabijo mornarji samo 35, če hočejo v noči določiti, kje da se nahaja njihova ladja.

Najmanjši motor na svetu

je izdelal neki Emanuel Kahan v Yorku v Nebraska v Združenih ameriških državah. Motor ni večji kakor navadna muha. Da je motor Kahan dogotovil, je rabil tri leta.

50 odstotkov vsega tobaka na svetu

pridelajo v Združenih državah Severne Amerike.